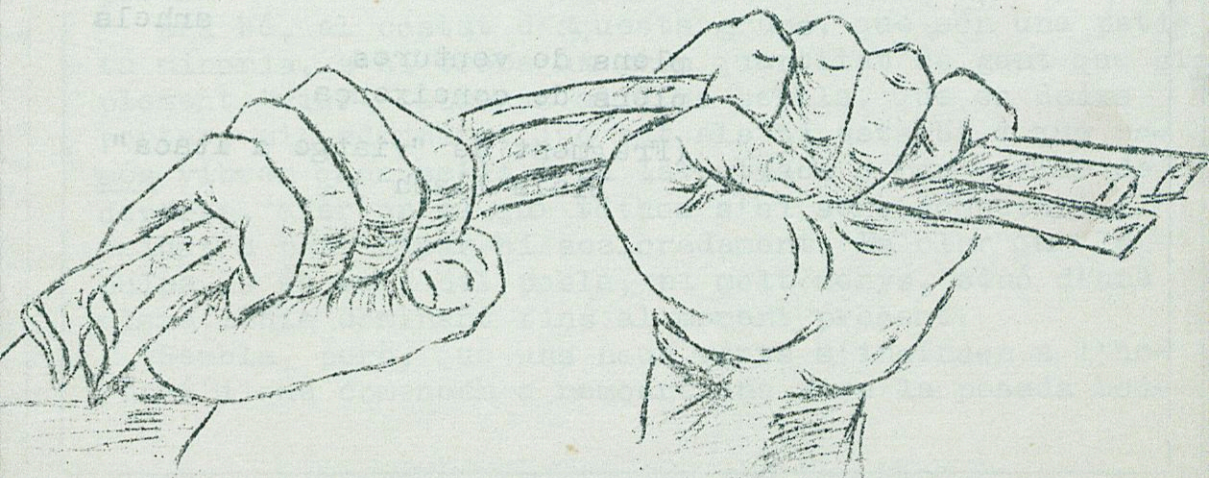

GERMANIOR

Bon viatge pels guerrers
si al seu poble són fidels,
i malgrat llur vell combat
l'amor ompli el seu cos generós
trobin els camins dels vells
anhels

plens de ventures
plens de concixença

(Fragment de "viatge a Itaca"
Lluís Llach)

EDITORIAL

En l'editorial d'avui ens agradaria parlar una mica de política, però no de política a nivell nacional -d'això ja s'en cuiden els diaris i revistes especialitzades- sinó de política local. Aquesta és la que ens interessa a nosaltres, la que està més al nostre abast. I ha de quedar clar que la nostra manera de participar en política a nivell regional o nacional comença per una participació intensa en la política local, o sigui en els afers de la vida pública del nostre poble. Que ningú cregui que pot participar i viure els problemes polítics que té plantejats el nostre país, oblidant al mateix temps els problemes que té plantejats la seva comunitat. Seria una mala política o una excusa per a no comprometre's realment en els problemes locals.

Si amb mirada imparcial repassem una mica la vida pública del nostre poble, quin és l'espectacle que se'ns ofereix? Crec que la resposta correcta seria la d'afirmar l'existència d'alguns grups perfectament delimitats que treballen, que tenen uns ideals, unes inquietuts -en denés de les pròpies, de les particulars i familiars-. Aquests grups cadascun per la seva banda, van treballant i assolint amb més o menys èxit els objectius que es proposen.

Ara bé, al costat d'aquests grups, que són una petita minoria, s'hi troba una gran quantitat de gent que simplement "viu" o almenys així ho sembla, que es deixa portar, mig adormits, que tot els hi està bé i que no-més vibren quan se'ls toca la butxaca o per parlar de esports, afer en el que tothom s'hi sent competent i cridat a participar-hi acaloradament. És clar que la culpa no és tota del poble, ni molt menys, sinó d'una clara línia dominant fins al moment present.

Sembla, però, que uns nous vents s'insinuen a l'horitzó i que comencen a remoure una mica la pesada boi-

ra que fins ara planava sobre nostre, espessa i inamovible, creant algun clar i deixant entreveure quin és el color del cel, oblida't ja després de tants anys per la gent més gran i desconegut completament per la gent més jove.

Aquest és el moment per a treure'ns de sobre l'apatia i l'absentisme que fins ara eren la nostra sombra i que fins a un cert punt era una actitud comprensible encara que no acceptable. Mantenir-la ara ja no seria ni comprensible ni acceptable; seria un veritable suïcidi.

Es arribada l'hora de convertir-nos tots en polítics: en gent que s'interessa i participa en els afers públics de llur comunitat. Des d'ara endavant estarem obligats, si volem ésser bons ciutadans, al compromís, un compromís net d'interesso particulars i egoïstes i ben proveïts del gran desig de millorar la situació present, aprofitant totes les oportunitats que se'ns vagin donant. I una d'aquestes -molt important- tindrà lloc el proper mes de Novembre, amb la renovació del consistori. El poble tindrà que votar i votar amb serietat i no a la lleugera: l'assumpte és prou important per a reflexionar-hi.

Aquest acte serà un dret per la gent que viu el temps actual i una obligació per aquells que viuen amb passivitat. Tots hi estem obligats a escollir les persones que volen i creiem més capacitades per a dirigir durant uns anys la nostra comunitat.

I aquells que afirmen que això no els toca a ells, que és fer política i que a ells la política no els interessa, aquests sense saber-ho o sabent-ho, també fan política, la seva política, una política que no té justificació ni cabuda en els nous camins que estem emprenent.

ASSOCIACIÓ de pares

He viscut una reunió de l'Associació de Pares amb els Professors de la nostra Escola per tal de trobar junts tot el bó i millor que es pot trobar per els nostres infants i joves.

El grup de Pares està anarant de bona voluntat i amb aquest comú denominador es pot arribar a aconseguir tot el que es proposi. Recordem que un dels èxits assolits és la programació dels dissabtes dedicats a l'educació i a l'esport.

Des d'avui GERMANOR veurà incrementada la seva informació per la col.laboració aportada per els alumnes del Col.legi que, amb les seves suggerències, intentaran donar quelcom de vitalitat infantívola a la revista de les persones grans.

Caldria que GERMANOR fos el ressó de tota la vitalitat de la Vila: Administració Local, Parròquia, Sindicat Coral, Centre excursionista, etc.etc., doncs a tots ens interessa conèixer les activitats que tenen lloc en el poble i al mateix temps ens agermana cada vegada més, de semblant manera com els fills escolten contents les novetats que els pares poden aportar a taula mentre uns i altres s'alimenten amb la vianda de la jornada.

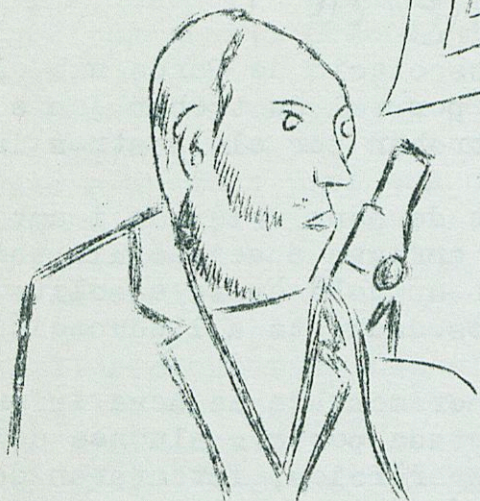
No hi ha dubte que això seria ben vist per tots els besalunencs i tots tindrien ganes de llegir les novetats que, a la llarga, seran història pel demà.

Pares, recordeu que qualsevol informació que desitgeu de cara l'Escola podeu dirigir-vos a la Junta que molt bonament procurarà complaure-us; i si teniu que fer alguna suggerència, també vos la recolliran per estudiar-la amb tota l'atenció deguda. Per la nostra quitxalla, val la pena que tots hi aportem quelcom.

B. Guix

LUEVE

Y...

RAMÓN Y CAJAL

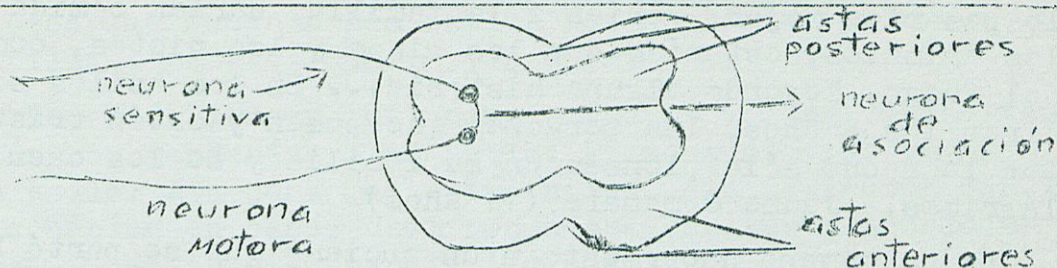
... el ruido al caer el agua sobre mi patio no es música grata a mis oídos, cuando alrededor de las nueve mi cena se acaba y pienso en el trabajo que me resta hasta finalizar la jornada. Hoy la señorita Eli

nos ha encargado, ¡ni más ni menos! que un estudio sobre el gran científico Don Santiago Ramón y Cajal.

Nació en Potilla de Aragón y era hijo del médico del pueblo; se graduó a los 21 años; fue profesor distinguido en varias Universidades del país, especialmente en Barcelona.

Se dedicó a las ciencias sin mucho éxito hasta que Alberto Kolliker no se decidió a mirar sus preparados. Una vez más fueron los forasteros quienes nos descubren los genios que tenemos en casa. A partir de esto todo cambió. Fue Doctor "Honoris Causa" en Cambridge, asistió a un congreso en Roma y por último el máximo galardón, el Premio Nobel.

En sus estudios profundizó sobre el estudio de algo que en nuestra clase nos cuesta mucho: el sistema nervioso. Cajal tintaba las neuronas con nitrato de plata; así podía estudiarlas mejor y llegó a la conclusión de su individualidad y las conexiones entre ellas.

En sus ratos libres unió su labor científica a las artes. En su literatura nos deja plasmados algunos de sus experimentos. Muchos científicos después de él siguen el camino que les marcó.

¿Seguirás también su huella?

Nuri Pons

Ciencias Naturales. Nivel: 6º

.....

5º CURSO de E.G.B. OPINA...

Tu sabes que, actualmente, muchos asilos y hospitales geriátricos están llenos de ancianos. ¿Qué piensas sobre este hecho de nuestra sociedad?.

Los hijos, por no tenerlos en casa, los llevan a asilos... Antes no hacían ésto, pero ahora, en este tiempo tan moderno, todos hacen lo que les place... Los ancianos no quieren estar solos, sin compañía, sino con alguien de su familia, con sus hijos... Cuando éstos sean mayores les gustaría que sus hijos también lo hicieran, porque así se darían cuenta de lo triste que es vivir sólo, sin los seres queridos y comprenderán porque a los viejecitos no les gustan estos sitios. Carmen Vilà (10 años)

Yo los cuidaré como ellos lo han hecho conmigo ahora que soy pequeño... Josep Teixidor (10 años)

A ellos les hace ilusión vivir con sus hijos y nietos. Joan Ayats (11 años)

Allí los hombres sólo pueden jugar a cartas y las mujeres hacer trabajos con lana u otras materias. En casa

Lo pasarían mejor: verían a la familia, darían comida a los animales; estarían con los niños y los nietos, cerca del fuego, leyendo alguna historia... En los asilos sólo miran los coches, las personas que pasan y están tristes. Por la noche sólo piensan en su familia y se les caen las lágrimas. Jaume Comamala (11 años)

No es humano hacer ésto a un anciano que se portó bien con sus hijos y que ahora tiene la ilusión de vivir con ellos y con sus nietos o, al menos, verles a menudo. Hasta los animales respetan a los más viejos de entre ellos, porque son los que tienen más experiencia.

Agustí Bosch (10 años)

Si el hijo deja a sus padres en el asilo quiere decir que desprecia todo lo que han hecho por él. Los padres si quisieran también llevarían a sus hijos a cualquier sitio... Gemma Guix (10 años)

Un viejo !pobrecito! quiere vivir con su hija y sus nietos. No les hemos de llevar al asilo, porque sufriría mucho solo. Conozco a una mujer a la que le gustaría vivir con su hija y sus nietos. La hija la llevó al asilo porque no la quería por vieja. Y esta mujer sólo lloraba.

Ma del Mar Planas (10 años)

Los hijos deben cuidar a los padres... Si los manda a un asilo es que no les quieren. Maria Planas (10 años)

Está muy mal, pero que muy mal. Mientras son jóvenes y nosotros pequeños nos hacen la vida fácil y nos dan su cariño. Cuando somos mayores y ellos viejecitos no debemos dejarlos en un rincón, o sea, en un asilo.

Jordi Carretoro (10 años)

A los padres les gusta, cuando son mayores, que sus hijos se cuiden de ellos; que los saquen, al menos los domingos, al campo o recordarles algo bonito que ellos tuvieron. Las monjas, en los asilos, los cuidan pero es nuestro el deber de hacerlo. Susana Fernández (10 años)

Opino que está muy mal. Hay poca gente que hace ésto. Quien lo hace no tiene pensamiento de nada... A estos

viejos que echan a los asilos les gustaría vivir con la familia. Jorgo Juanola (10 años)

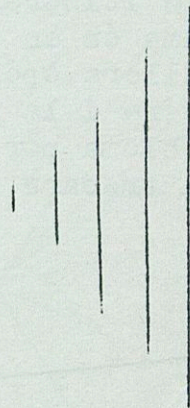
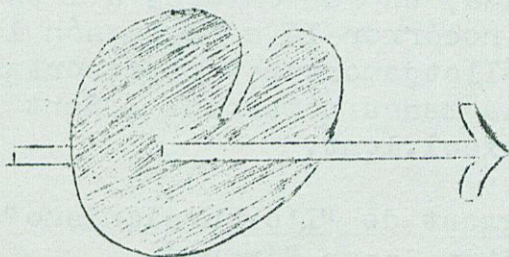
Hemos de pensar que, cuando seamos viejos, quizá también nos mandarían a un asilo. No me gusta que vayan a un asilo: dan pena que estén solos, sin disfrutar con lo que harían en casa, decirnos cosas bonitas y acariciarnos... Ma Angels Juanola (10 años)

Creo que no deberían hacer esto; pero algunas familias viven en un piso y no hay bastantes habitaciones y llevan a los viejecitos a los asilos. Ma Teresa Maso, 10 a.

Pobrecitos, se quieren quedar en casa y no los quieren... estoy seguro que en mi casa no llevaremos a nadie.
Joaquín Sorra (10 años)

A mi me da mucha pena ver como los ancianos, pudiendo estar en casa de sus hijos, los meten en un asilo...
Alicia Robles (11 años)

Nuestros padres, cuando sean mayores, deben vivir con nosotros, en primer lugar para cumplir con el 4º mandamiento de la ley de Dios y, después, para corresponder, en parte, a las atenciones, desvelos y cariño que han tenido con nosotros mientras hemos sido pequeños.
Iluis Pla (10 años)

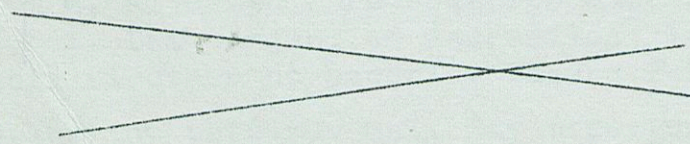
EXCURSIONISME

LA GARROTXA. La part més oriental del Pre-Pirineu constitueix la Garrotxa, comarca formada per les altes valls del Fluvià, des de la sorra de Capsacosta fins a la Mare de Déu del Mont, i del Puigsacalm fins a Rocacorba. Olot, la capital comarcal, ha estat de sempre un centre turístic de primer ordre i també un punt de partida d'excursions. La més recomanable és la del Puigsacalm, que es pot fer en un dia.

Però la part més interessant de la comarca és la seva part nord, des del Mont Falgars fins al Bassogoda, regió salvatge, plena de cingles, engorjats i valls recloses, d'una serena i silenciosa bellesa. Aci els itineraris que poden durar diversos dies, han de comprendre l'ascensió al Coma Negra (1.538 m), el recorregut dels cingles de Talaixà i de Sant Aniel, la pujada al Bassogoda (1.376 m), la visita als pobles de Rocabruna, Boget, Sadernes i Oix, i la contemplació de la moravella forestal de la Vall del Bac, amb les seves petites i isolades esglésies romàniques.

Les comunicacions són molt deficientes. Poden començar els itineraris per Camprodon, Oix, Montagut o Beuda. El clima és en general, suau, bé que calorós a l'estiu: les millors èpoques per a recórrer la comarca són la primavera i la tardor. L'allotjament pot representar un problema per a una colla massa nombrosa. A Sant Aniel hom hi trobarà un refugi excel·lent.

(Fragment de "L'excursionisme"
d'en Josep Girona)

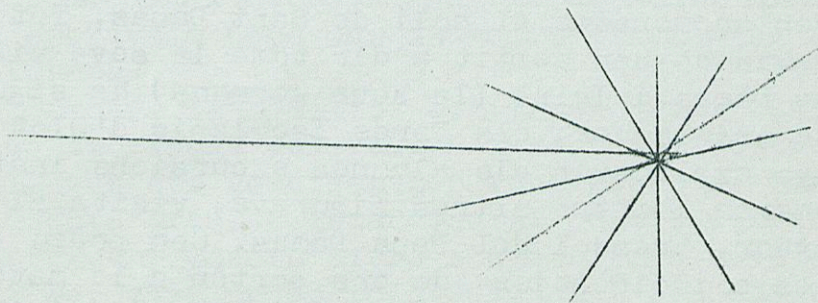

Besalu club natació

Dies passats feiem esment d'una obertura anticipada de les activitats en la Piscina, de part del Besalú, C.N. Les coses s'han atrassat, per tal d'anar concretant els detalls i començar tal com tots volem i desitgem. Avisarem oportunament!

No vol pas dir que ens estem desinflant. De moment tenim confeccionats els "xandals", per tots els components del Club. I recordem, perquè no ho oblideu, que quan se us cridi, porteu les 4 fotografies. És molt important per a poder posar-nos de ple dintre les competicions de la temporada que va a començar i a les quals anem a prendre part.

S'està treballant per a poder "decontar" el màxim la bona marxa de la piscina aquest istiu. Ja veureu que les novetats seran moltes i importants. Unes jardineres serviran per a poder fer la nostra estada més agradable. Està clar que llavors és feina de tots plegats, el conservar-les. I igualment, el que és el més important, tindrem nova depuradora. L'aigua serà més neta i tots n'estarem més contents.

ARGELAGUER

El dia 23 de desembre de l'any que hem acabat de deixar enrrota, estava a la taula amb els de casa acabant de dinar i mirant la Televisió que estaven fent el programa Regional anomenat MIRAMAR, que dura de les dues fins dos quarts de tres; doncs bé, crec les 2'10 quant tot de sobta vaig sentir que parlaven de Besalú i SUS MONUMENTOS. Altres vegades n'han parlat, però aquesta ha sigut especial perquè després del monuments varen ensenyar una tela en la que hi havia la pintura de Sant Dàmas, primer papa Espanyol i segurament i segons els entesos, nascut a Besalú; al sentir-ho vaig quedar molt sorprès, doncs la veritat és que de sempre han sentit a dir que és fill d'Argelaguer. M'agradaria saber quins són els entesos que han donat aquesta informació ja que tots ho podem comprovar. Si consultem el diccionari i busquem Sant Dàmas veurem que diu: PRIMER PAPA ESPANYOL, FILL D'UN MOLINER NASCUT A ARGELAGUER POBLE PETIT DE LA PROVINCIA DE GIRONA, o d'altres diuen NASCUT, UNS A ARGELAGUER, d'altres A BARCELONA, però mai he vist que digui nascut a Besalú.

Al cap d'un moment vaig sortir al carrer i vaig trobar a dos o tres amics que també ho havien sentit i estaven molt estranyats, doncs de temps immemorial a Argelaguer celebrem la FESTA MAJOR en honor a Sant Dàmas el dia 11 de desembre. També tenim una relíquia seva; al riu hi ha una gorga que s'en diu de Sant Dàmas i al costat unes runes anomenades el molí de Sant Dàmas. Tot això els nostres avis ho han sentit a dir tota la seva vida, també el nom de Dàmas i Irine (la seva germana) ha sigut molt corrent a Argelaguer; els Pares Escolapis d'Olot ja fa molts anys explicaven als alumnes excursions instructives de la comarca i entre altres figurava, visita al poble d'Argelaguer, bressol del Papa Dàmas. Com podeu veure són moltes les coincidències que ens porten a la mateixa conclusió. Jo em pregunto, si hi hagués la més mínima possibilitat de que Sant Dàmas fos fill de Besalú, no haurien ja canviat la festa de Sant Prim per dir-ne de Sant Dà-

mas? Crec que el canvi valdria la pena.

J.T.

.....

AIXO DE LA POLITICA

Crec que comença a ésser hora de que es reconsideri la impertància de fer política i sobretot que es dongui el veritable valor a aquest mot tan maltractat en el transcurs dels darrers 40 anys. Si haguéssim de fer-ne una història cronològica, podríem dir que els primers deu anys d'aquesta mai tan ben anomenada "Quarantena", la política era el dimoni nacional. Totes les guerres neixen de la política. A les cases, les dones, que són la salvaguarda de la integritat familiar només malpensaven del marit quan aquest intentava parlar de política. L'estat es limità a ignorar-la. Del cinquanta al seixanta la política prengué posicions ben definides en un sol costat de la palestra i per tant sempre guanyaven els mateixos. Per tant la política en aquest cas ja no era tal, sinó un simulacre per vestir unes manifestacions més o menys ciutadanes i poder jugar a "cavall fort" sobre el que s'en diu vulgarment el poble. La dècada del seixanta al setanta, la política continuà seguint pecat, però com que els que pecaven d'amagat ja eren més, la política fou intensa, dominada i desarmada, però donà fe de vida i almenys deixà plançons ací i allà, una mica malnesos que han anat creixent, perquè no hi ha res que s'arrelhi tant com les plantes maleïdes i aquells plançons i rebrots són els arbres d'avui i sota la seva ombrívola copa ens haurem d'aixoplugar quan vinguin maldades.

Però, encara la política continua essent mal mirada. Encara és el refugi dels afers innobles i font de molts dels mals que ens assetjen per tots costats. !Pobra política!. Quants greuges innerescuts! Quants contubernis se l'hi carreguen! Quants afers s'han afanat sota la seva paraula! No, això no és política. Això són interesso creats, afanys deshonestos que cerquen una justificació inqualificable.

LA POLITICA, no és un subterfugi, no és una amenaça, no és una trapelleria. La política és la discussió ben entesa, el raonament, el respecte per les idees que no són les pròpies, la concòrdia entre els veïns, les xerrades amb els amics, els consells de pares a fills i viceversa. Les paraules per damunt les guerres, els criteris per sobre les armes, les concessions en lloc del atropells. És el comediment seriós enfront dels problemes que ens són comuns a tots i és, en una paraula, lo que ens permet seguir el gran joc de la vida en un estat de benaurança i que ens distingeix dels demás animals de la creació, ja que tanmateix l'home no mereix que s'el mení sempre a garrotades.

Crec que ha arribat o està arribant l'hora d'entendre el veritable sentit d'aquest mot tan menyspreat, tan escarnit i del que ens han ensenyat a malfiar-nos amb tanta cura, que ja no sabem ben bé quin valor hem de donar-li. És ben cert que ha servit moltes vegades de tapadera, però això no ha sigut mai culpa de la política, sinó dels homes dolents que l'han emprat. Donem-li doncs un vot de confiança i esperem que en el futur aprenguem a tractar-la amb tot el respecte que la POLITICA BEN ENTESA ES MEREIX.

F.V. (Besalú, 3-I-76)

.....

LA GARROTXA: LA CAPITAL ENJUGO EL CINCUENTA POR CIENTO POR CIENTO DE LA DESPOBLACION RURAL

Solamente 6 municipios registraron avances en el censo

La Garrotxa es la quinta comarca gerundense en extensión, e igual puesto ocupa en cuanto a población, 44.001 habitantes. Tiene una densidad de 59'7 habitantes por kilómetro cuadrado. En este capítulo está situada en cuarta posición.

= Uno de los índices más pobres de la provincia

El censo de 1936 a 1970 muestra uno de los porcentajes de incremento más pobres de la provincia, sólo el 6'2 por ciento. Únicamente supera al Ripollés, que es la co-

marca que ocupa el último lugar.

Del censo de 1936 al del 40 se advierte un descenso de población de 23 habitantes. En la década de los 40 baja de 1.043 habitantes. En el censo de 1965 es cuando se supera al de 1936, en 1.027, el más elevado hasta entonces. Esta recuperación prosigue en el quinquenio 1965-70, con 1.566 habitantes.

La Garrotxa, en el estudio que hemos realizado, comprende a 29 municipios, de los que desde 1936 han descendido población 23 y seis aumentaron.

En el quinquenio 1965-70 se observa que en 14 municipios se registraron descensos de población.

Poca historia tiene esta comarca en cuanto a alzas demográficas, destacando su capital, Olot, con un 69 por ciento, que tras Gerona, es la capital de comarca con un mayor porcentaje de incremento de población. A continuación se sitúa Besalú, con un 45 por ciento, y seguidamente las alzas ya son muy poco notables. Las Planas con un 15 %, S.Juan las Fonts, 14; Castellfullit de la Roca, 9.

= La mayoría de las bajas, superiores al 21 por 100.

Respecto a los municipios regresivos, 23 en total, salvo Las Presas, con una baja del 4%; S.Jaime de Llierca, con un 13; y Ridaura, con un 17, y todos los demás municipios presentan porcentajes en baja superiores al 21%. Así por ejemplo: Oix, con un 66%; Sales de Llierca, 65; Beuda 64; San Ferreol, 61; Baget, 57; Maiá de Montcal, 52; Bassegoda, 44; Argelaguer, 30; Tortellá y Montagut, 28...

= No hay acentuación en los núcleos dormitorio

Se advierte en La Garrotxa un incremento demográfico en Olot, como en todas las capitales de comarca de la provincia, aunque con un alza superior a todas ellas, salvo Gerona; pero, en cambio, no está acentuada la peculiaridad de los núcleos dormitorio.

En La Garrotxa es en donde se produce de forma más acentuada la poderosa atracción de la capital de comarca sobre los núcleos rurales. Según el censo de 1970, la mitad de la población de la comarca ha sido absorbida por Olot. La despoblación es mucho más notoria en la zona norte de la comarca. (Extret d'un article de "La Vanguardia", publicat el 12 de Desembre de 1975.)

Escoles-Colònies
Butlletí d'informació
Besalú-Argelaguer

Exemplar nº 28